

स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकहरूको संस्था, नेपाल
Independent Power Producers' Association, Nepal

News Clips

www.ippan.org.np

हिमालयन हाइड्रो एक्सपोको तयारी अन्तिम चरणमा

कृष्णानन्द भट्ट/मध्यान्ह
काठमाडौं २९ चैत ।

चौथो संस्करणको 'हिमालयन हाइड्रो एक्सपो, २०२४' को तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको छ। स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकहरूको संस्था, नेपाल (इप्पान) र एक्सपो एण्ड इभेन्ट म्यानेजमेन्ट सर्भिसको संयुक्त आयोजनामा आगामी वैशाख १२, १३ र १४ गते हुने एक्सपोको तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको हो।

'समृद्धिका लागि हरित ऊर्जा' भन्ने नारासहित आयोजना गर्न लागिएको हो। नेपाल सरकारले भारतमा १० वर्षमा १० हजार मेगावाट विद्युत दीर्घकालीन रूपमा निर्यात गर्ने सम्झौता गरिसकेको, सन् २०३५ भित्र २८ हजार ५

विजुलीको आन्तरिक खपत वृद्धि गर्न तथा निर्यात बजारीकरणको ठूलो सम्भावनाका वारेमा ज्ञान र सूचना आदान प्रदान गर्न एक्सपो उचित गन्तव्य हुने इप्पानको अपेक्षा छ।

एक्सपोमा ऊर्जा विकाससँग सरोकार राख्ने सरकारी तथा गैरकारी निकाय, विश्वविद्यालय, कलेज, स्वदेशी तथा विदेशी लगानीकर्ता कम्पनी, दातृ निकाय, कूटनीतिज्ञ नियोगहरू, मित्र राष्ट्रहरू, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परामर्शदाता कम्पनी, निर्माण व्यवसायी कम्पनी, बैंक तथा वित्तिय संस्था, क्रीमा कम्पनी लगायतका सबै सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधि, प्रबुद्ध व्यक्तित्व, विज्ञ, विशेषज्ञ लगायतलाई एकै थलोमा उपस्थित गराएर ऊर्जा समृद्धिका विभिन्न आयामहरूकोबारे नीतिगत बहसका साथै नयाँ-नयाँ प्रविधि र उपकरणहरूको प्रदर्शनी गर्न भएपछि एक दर्जनभन्दा बढी देशहरूको सहभागिता निश्चित भएको इप्पानले जनाएको छ।

सय मेगावाट विद्युत उत्पादन गर्ने मार्गचित्र निर्माण भइसकेको इप्पानले जनाएको छ।

तेश्रो लगानी सम्मेलनको पूर्व सन्ध्यामा आयोजना हुने सो एक्सपो ऊर्जा क्षेत्रको समग्र विकासका लागि महत्वपूर्ण हुने अपेक्षा गरिएको छ। ऊर्जा देशको आर्थिक समृद्धि र उज्यालो नेपालसँग जोडिएकोले यसलाई मूल रूप दिनेगरी निजी क्षेत्रबाट एक्सपो आयोजना गरिएको आयोजकले जनाएको छ। नेपालमा उत्पादित

विद्युत उत्पादनमा आएको कमीका कारण उद्योगहरूमा लोडसेडिङको समस्या बढेको छ। नेपाल विद्युत प्राधिकरणले औद्योगिक क्षेत्रमा पिक आवरमा अनौपचारिक रूपमा विद्युत आपूर्ति बन्द गर्ने गरेको छ। उद्योगीहरूका अनुसार पछिल्लो समयमा औद्योगिक क्षेत्रमा १२ घण्टासम्म पनि विद्युत आपूर्ति हुँदैन। मिनेन्ट उत्पादक सयका अध्यक्ष ध्रुव थापाले जनकपुरमा रहेको आफ्नो उद्योगमा १२ घण्टासम्म लोडसेडिङ हुने गरेको बताए। उनले लोडसेडिङका कारण धेरै उद्योगीहरू उद्योग नै बन्द गर्ने अवस्थामा पुगेको बताएका छन्।

मध्यान्ह

राष्ट्रिय दैनिक

Madhyanha National Daily

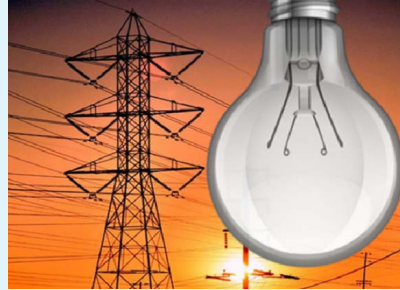
विद्युत उत्पादनमा कमी, उद्योगहरूमा लोडसेडिङ

नारायण अर्वाल/मध्यान्ह
काठमाडौं, २९ चैत

विद्युत उत्पादनमा आएको कमीका कारण उद्योगहरूमा लोडसेडिङको समस्या बढेको छ। नेपाल विद्युत प्राधिकरणले औद्योगिक क्षेत्रमा पिक आवरमा अनौपचारिक रूपमा विद्युत आपूर्ति बन्द गर्ने गरेको छ। उद्योगीहरूका अनुसार पछिल्लो समयमा औद्योगिक क्षेत्रमा १२ घण्टासम्म पनि विद्युत आपूर्ति हुँदैन। मिनेन्ट उत्पादक सयका अध्यक्ष ध्रुव थापाले जनकपुरमा रहेको आफ्नो उद्योगमा १२ घण्टासम्म लोडसेडिङ हुने गरेको बताए। उनले लोडसेडिङका कारण धेरै उद्योगीहरू उद्योग नै बन्द गर्ने अवस्थामा पुगेको बताएका छन्।

'१२ घण्टासम्म लोडसेडिङ भयो, हामी त उद्योग नै बन्द गर्ने अवस्थामा पुगिसकेौं', अध्यक्ष थापाले विकाससन्ध्यासँग भने, 'सबै औद्योगिक क्षेत्रमा लोडसेडिङ भएको छ, समय फरक-फरक होला, जनकपुरमा साँझ ६ बजेबाट विहान ६ बजेसम्म विजुली आउँदैन, यसरी उद्योग चल्द?'

नेपाल विद्युत प्राधिकरणका प्रवक्ता चन्द्रनकुमार घोषले भने पिक आवरमा

बढी विद्युत मागका कारण औद्योगिक क्षेत्रमा विद्युत आपूर्तिमा समस्या भएको प्रतिक्रिया दिएका छन्। तर, उनले औपचारिक रूपमा लोडसेडिङ भने नगरेको बताए। उनका अनुसार अहिले नेपाल विद्युत प्राधिकरणले सञ्चालन गरेका

आयोजनाहरूले अधिकतम तीन सय १० मेगावाट र निजी क्षेत्रका आयोजनाहरूले अधिकतम ७६३ मेगावाट मात्रै विद्युत उत्पादन गर्दै आएका छन्। निजी प्रबर्द्धकहरूले फागुन मसान्तसम्मको प्रतिबद्धता भन्दा दुई सय ६३ मेगावाट कम

उत्पादन गर्दै आएका छन्। प्राधिकरणले भारतसँग गरेको सम्झौताअनुसार भने पाँच सय ५४ मेगावाट पनि विद्युत आयात गर्दै आएको घोषणा गरेका छन्।

तर, विद्युत उत्पादन बढी हुँदा वा भारतबाट थप आपूर्ति गर्नसक्दा पनि आवश्यक पूर्वाधार नभएकोले थप विद्युत प्रसारण गर्न नसकिने अवस्था रहेको घोषणा उनले बताएका छन्। आगामी दिनमा खडेरी बढ्दै जाने र प्रशासन लाइनको क्षेत्रमा पनि काम हुन नसकेमा औपचारिकरूपमा नै लोडसेडिङमा प्राधिकरण प्रवेश गर्नसक्ने देखिएको छ। त्यस्तो अवस्था निजैना भएमा आर्थिक मन्त्रीको मागमा परेका उद्योगहरू फेरि लोडसेडिङको मागमा पर्नसक्छन्।

'पूर्वाधार बनाउन नसकेमा थप विद्युत आपूर्ति गर्नसक्ने अवस्था छैन, इन्डस्ट्रियल इन्फ्रस्ट्रक्चरको तारको काम १२ दिनमा सकिन सक्दछ, तर अवरोधका कारण हुन सकिरहेको छैन', प्रवक्ता घोषले भने, 'एक सय ५६ किलोमिटर मध्ये २१ किलोमिटरको काम मात्रै बाँकी छ, नयाँ टुटबलदेखि बर्दघाटसम्मको जम्मा ५७ बटा टावरको काम गर्न सकिएको छैन।'

गौरवापत्र

सर्वे भवन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामयाः । सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चिद् दुःखभाजनः ।

माथिल्लो अरुण र दुधकोशी अधि बढाउनेबारे छलफल

गौरवापत्र समाचारदाता
काठमाडौं, चैत २९ गते

सरकार र दुई ठूला जलविद्युत् आयोजना माथिल्लो अरुण र दुधकोशीका प्रस्तावित लगानीकर्ता विद्युत् विकास र एनर्जी विकास विद्युत् विकास आयोजना निर्माणको काम छिटो थाल्ने सहमति भएको छ ।

अधिसभामा प्रधानमन्त्री शेरबहादुर शर्माको अध्यक्षतामा बसेको बैठकमा दुई आयोजनाको विद्युत् उत्पादनबाट हुने नफाको कुरा छिटो बढाउने सहमति भएको अधिसभामा निर्णय गरिएको छ ।

दुधकोशी आयोजनाको विद्युत् उत्पादनबाट हुने नफाको कुरा छिटो बढाउने सहमति भएको अधिसभामा निर्णय गरिएको छ ।

दुधकोशी आयोजनाको विद्युत् उत्पादनबाट हुने नफाको कुरा छिटो बढाउने सहमति भएको अधिसभामा निर्णय गरिएको छ ।

विकास विद्युत् नेतृत्वको सहवित्तियकरणमा अन्तराष्ट्रिय वित्तीय संस्थाको सहूलियतपूर्ण प्रयोग विद्युत् व्यवस्थापन गर्ने तयारी भइरहेको छ । अर्थ मन्त्रालयका सचिव (राजस्व) डा. रामप्रसाद शिबिर, ऊर्जा सचिव सुशीलचन्द्र शिबिर, नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान शिबिर, विद्युत् विकास विभागका प्रमुख, माथिल्लो अरुण र शीलकोशी निर्देशक फोर्से इजाजत तथा एनर्जी विकास विभागका प्रमुख निर्देशक अनाउडा कार्कीको संयोजित बैठकमा सहभागी रहेको छलफलमा आयोजना थपलगायत जहाँ निर्माणपूर्वको तयारी कार्यवाही अघुवाउने तयारी भएको थियो ।

आयोजना प्रारम्भिक नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको सहयोगमा विद्युत् उत्पादनबाट हुने नफाको कुरा छिटो बढाउने सहमति भएको अधिसभामा निर्णय गरिएको छ ।

निर्माणका लागि क्षमता बृद्धि हुने विद्युत् उत्पादन गर्नुपर्ने । ऊर्जासम्पन्न बस्नेतले २९ हजार मेगावाट क्षमताको सम्भाव्यता अध्ययन रकारको मर्द फाइलाइन्डमा रहेका आयोजनामा लगानी गर्नेबारे धारणा बनाउन विद्युत् विकास र एनर्जी विकास विभागलाई आह्वान गर्नुपर्ने ।

सङ्घटनबन्धमाका भोटेद्वारा

गोर्खासहितको निर्माण हुने एक हजार ६३ मेगावाटको अर्धजलवायुयुक्त माथिल्लो अरुणमा विद्युत् विकास र एनर्जी विकास गर्ने पालो देखाइरहेको छ । लडाइ, ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्बुको सिमानामा पर्ने दुधकोशी नदीस्थित रमुवावाटबाट निर्माण हुने ६३५ मेगावाटको जलवायुयुक्त दुधकोशी जलविद्युत् आयोजनाको एनर्जी विकास

हिमालयन हाइड्रो एक्सपोको तयारी अन्तिम चरणमा

गौरवापत्र समाचारदाता
काठमाडौं, चैत २९ गते

चौथो संस्करणको हिमालयन हाइड्रो एक्सपो २०२५ को तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकहरूको संस्था नेपाल (इपान) ले जनाएको छ ।

सम्मेलनका लागि हरित ऊर्जा भन्ने नारासहित आयोजना गर्न लागिएको यो एक्सपोको उद्घाटन राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलबाट गर्ने तयारी भइरहेको छ ।

ऊर्जा, जलस्रोत तथा लिँचाइ मन्त्रालय र लगानी बोर्ड नेपालको संरक्षकत्वमा आयोजना हुने हाइड्रो एक्सपोको कन्ट्री पाटर्नमा भारतीय राजदूतावास छ ।

नेपाल सरकारले भारतमा १० वर्षमा १० हजार मेगावाट विद्युत् दीर्घकालीन रूपमा निर्माण गर्ने सम्झौता गरिसकेको, सन् २०३५ भित्र २० हजार पाँच सय मेगावाट विद्युत् उत्पादन गर्ने मार्गचित्र निर्माण भइसकेको तथा तेस्रो लगानी सम्मेलनको पूर्वसन्ध्यामा आयोजना हुने यो एक्सपो ऊर्जा क्षेत्रको समग्र विकासका लागि महत्वपूर्ण हुने इपानद्वारा जारी गरिएको प्रेस विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

ऊर्जा देगको आर्थिक समृद्धि र उज्यालो नेपालसँग जोडिएकाले यसलाई मूर्त रूप दिने निजी क्षेत्रबाट यो भव्य एक्सपो आयोजना गरिएको हो । नेपालमा उत्पादित विजुलीको आन्तरिक खपत बृद्धि गर्न तथा निर्यात बजारसँग जोड्ने सम्भावनाबारे ज्ञान र सूचना आदानप्रदान गर्न एक्सपो उचित गन्तव्य हुने इपानको अपेक्षा छ ।

एक्सपोमा ऊर्जा विकाससँगै सरोकार

ऊर्जा देशको आर्थिक समृद्धि र उज्यालो नेपालसँग जोडिएकाले यसलाई मूर्त रूप दिने गरी एक्सपो आयोजना

नयाँ नयाँ प्रविधि र उपकरणको प्रदर्शनी गर्न फन्डै एक दर्जनभन्दा बढी देशको सहभागिता निश्चित

राष्ट्रने सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय, विश्वविद्यालय र कलेज, स्वदेशी तथा विदेशी लगानीकर्ता कम्पनी, दातृ निकाय, कूटनीतिक नियोगहरू, मित्र राष्ट्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परामर्शदाता कम्पनी, निर्माण व्यवसायी कम्पनी, विद्युत् तथा वित्तीय संस्था, विमा कम्पनीलगायत सबै सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधि, प्रवृद्ध व्यक्तित्व, विज्ञ, विशेषज्ञलगायतलाई एकै थलोमा उपस्थित गराएर ऊर्जा समृद्धिका विभिन्न आयामबारे नीतिगत बहसका साथै नयाँ नयाँ प्रविधि र उपकरणको प्रदर्शनी गर्न फन्डै एक दर्जनभन्दा बढी देशको सहभागिता निश्चित भएको इपानले जनाएको छ ।

एक्सपोमा दिगो, समावेशी, हरित, पहुँचयोग्य र प्रतिफलयुक्त ऊर्जा विकासका विविध आयामसँगै ऊर्जासँग सम्बन्धित स्वदेशी र विदेशी लगानी, पुँजी सङ्कलन र व्यवस्थापन, जनताको सहभागिता, आन्तरिक खपत र विद्युत् व्यापार, समृद्धि र सामाजिक विकास, नीति र

राजनीतिको प्राथमिकतालगायतका विषयमा सात वटा प्राविधिक सत्र तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम आयोजना गरिने छ ।

हाइड्रोपावरको विकास र विस्तारमा सहयोग पुग्ने गरी हाइड्रोपावरसम्बन्धी वस्तु तथा सेवाको नयाँ अवधारणाबारे विद्यार्थी एवं व्यक्तिगत तवरबाट आविष्कार गरका वस्तु तथा सेवाको प्रतिस्पर्धा र युवा पुस्तालाई हाइड्रोसम्बन्धी कार्यमा अभिरूचि बढाउन समृद्धिका लागि हरित ऊर्जा विषयगत दुई मिनेटको भिडियो उत्पादन गर्ने प्रतिस्पर्धा एक्सपोको आकर्षण बन्ने छ ।

यो दुवै विधाका प्रतिस्पर्धाका विजेतालाई आकर्षक पुरस्कारको समेत व्यवस्था गरिएको छ ।

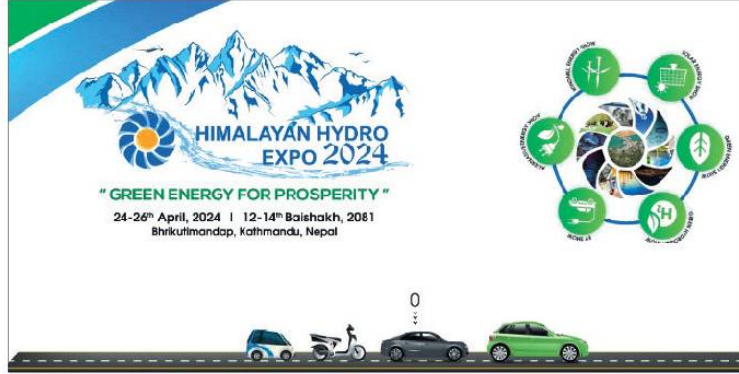
त्यस्तै गरी विद्युत्को आन्तरिक खपत बृद्धि गर्न र वातावरणमैत्री सवारीसाधन प्रयोगबारे जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यसहित एक्सपोकै दिन विज्ञान इभी न्यालीसमेत आयोजना गरिएको छ ।

स्काई वाक टावर कमलाटीबाट सुरु हुने उक्त न्याली विद्युत् प्राधिकरण, सिंहदरवार, शीलत निवास, बालुवाटारलगायतका मुख्य स्थानहरूदेखि करिब २६ किलोमिटरको यात्रा तय गरी एक्सपो आयोजना हुने स्थल भुक्तमिण्डपमा समापन हुने छ ।

न्यालीमा विद्युत्बाट चल्ने दुईपाइरो, तीनपाइरो, चारपाइरो र छपाइरो इभीहरूलाई निःशुल्क रूपमा सहभागी गराइने छ । यसका अलावा काठमाडौं विश्वविद्यालयले तयार पारेको गिन हाइड्रोजन कार र इभी ट्याक्टर पनि एक्सपोको आकर्षण बन्ने इपानको अपेक्षा छ ।

राजधानी

हिमालयन हाइड्रो एक्सपोको तयारी अन्तिम चरणमा

राजधानी समाचारदत्ता

काठमाडौं

संस्करणको 'हिमालयन हाइड्रो एक्सपो, २०२४'को तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको छ।

स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादको संस्था, नेपाल (इप्पान) र एक्सपो एन्ड इभेन्ट म्यानेजमेन्ट सर्भिसिज प्राइमको संयुक्त आयोजनामा आगामी बैशाख १२, १३ र १४ गते (अप्रिल २४, २५ र २६) हुने एक्सपोको तयारी दुई हप्ता अघि नै अन्तिम चरणमा पुगेको हो।

'समृद्धिका लागि हरित ऊर्जा' भन्ने नारासहित आयोजना गर्न लागिएको यो एक्सपोको उद्घाटन राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलबाट गर्ने तयारी भइरहेको छ।

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिचाई मन्त्रालय र लगानी बोर्ड नेपालको संरक्षकत्वमा आयोजना हुने हाइड्रो एक्सपोको कन्ट्री पार्टनरमा भारतीय राजदूतावास रहेको छ।

नेपाल सरकारले भारतमा १० वर्षमा १० हजार मेगावाट विद्युत् दीर्घकालीन रूपमा निर्यात गर्ने सम्झौता गरिसकेको, सन् २०३५ भित्र २८ हजार ५ सय मेगावाट विद्युत् उत्पादन गर्ने मार्गचित्र निर्माण भइसकेको तथा तेस्रो लगानी सम्मेलनको पूर्व सन्ध्यामा आयोजना हुने यो एक्सपो ऊर्जा क्षेत्रको समग्र विकासका लागि महत्वपूर्ण हुने इप्पानद्वारा जारी गरिएको प्रेस विज्ञप्तिमा उल्लेख छ।

ऊर्जा देशको आर्थिक समृद्धि र उज्यालो नेपालसँग जोडिएकाले यसलाई मूर्तरूप दिने गरी निजी

क्षेत्रबाट यो भव्य एक्सपो आयोजना गरिएको हो।

नेपालमा उत्पादित बिजुलीको आन्तरिक खपत बढ्दो गतिमा निर्यात बजारीकरणको ठूलो सम्भावनाका बारेमा ज्ञान र सूचना आदान प्रदान गर्न एक्सपो उचित गन्तव्य हुने इप्पानको अपेक्षा छ।

एक्सपोमा ऊर्जा विकाससँग सरोकार राख्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय, विश्वविद्यालय/कलेज, स्वदेशी तथा विदेशी लगानीकर्ता कम्पनी, दातृनिकाय, कूटनीतिज्ञ नियोग, मित्र राष्ट्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परामर्शदाता कम्पनी, निर्माण व्यवसायीकम्पनी, बैंक तथा वित्तीय संस्था, बिमा कम्पनीलगायत छन्।

त्यस्तै, सबै सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधि, प्रबुद्ध व्यक्तित्व, विज्ञ, विशेषज्ञ लगायतलाई एकै थलोमा उपस्थित गराएर ऊर्जा समृद्धिका विभिन्न आयामबारे नतिगत बहसका साथै नयाँनयाँ प्रविधि र उपकरणको प्रदर्शनी गर्न भन्दा एक दर्जनभन्दा बढी देशहरूको सहभागिता निश्चित भएको इप्पानले जनाएको छ।

एक्सपोमा दिगो, समावेशी, हरित, पहुँचयोग्य र प्रतिफलयुक्त ऊर्जा विकासका विविध आयामसँगै ऊर्जासँग सम्बन्धित स्वदेशी र विदेशी लगानी, पुँजी संकलन र व्यवस्थापन, जनताको सहभागिता, आन्तरिक खपत र विद्युत् व्यापार, समृद्धि र सामाजिक विकास, नीति र राजनीतिको प्राथमिकतालगायत विषयमा ७ वटा प्राविधिक सत्र तथा

अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना गरिनेछ।

हाइड्रो पावरको विकास र विस्तारमा सहयोग पुग्नेगरी हाइड्रो पावर सम्बन्धी वस्तु तथा सेवाको नयाँ अवधारणाबारे विद्यार्थी एवं व्यक्तितगत तवरबाट आविष्कार गरेका वस्तु तथा सेवाको प्रतिस्पर्धा र युवा पुस्तालाई हाइड्रोसम्बन्धी कार्यमा अभिरुची बढाउन समृद्धिका लागि हरित ऊर्जा विषयगत दुई मिनेटको भिडियो उत्पादन गर्ने प्रतिस्पर्धा एक्सपोको आकर्षण बन्नेछन्।

यो दुवै विधाका प्रतिस्पर्धाका विजेतालाई आकर्षक पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको छ। त्यसैगरी, विद्युत्को आन्तरिक खपत बढ्दो गति र वातावरणमैत्री सवारीसाधन पर्याप्त गभारो जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यसहित एक्सपोको दिन बिहान ईर्भा-यार्लीसमेत आयोजना गरिएको छ।

स्काइवाक टावर कमलादीबाट सुरु हुने सो यार्लीविद्युत् प्राधिकरण, सिंहदरबार, शीतल निवास, बालुवाटारलगायतका मुख्यमुख्य स्थान हुँदै करिब २६ किलोमिटरको यात्रा तय गरी एक्सपो आयोजना हुने स्थल भूकूटीमण्डपमा समापन हुने जनाइएको छ।

यार्लीमा विद्युत्बाट चल्ने दुईपांग्रे, तीनपांग्रे, चारपांग्रे छपांग्रे ईर्भालाई निशुल्क रूपमा सहभागी गराइनेछ। यसका अलवा काठमाडौं विश्वविद्यालयले तयार पारेको ग्रिन हाइड्रोजन कार र ईर्भा ट्याक्सटर पनि एक्सपोको आकर्षण बन्ने इप्पानको अपेक्षा छ।

माथिल्लो अरुण र दूधकोसीको काम अघि बढ्ने

सौर्य समाचार

काठमाडौं। नेपालकै गेमचेन्जर आयोजनाको रूपमा रहेका दुई ठूला जलविद्युत् आयोजना माथिल्लो अरुण र दूधकोसीको निर्माणको काम थाल्ने सहमति भएको छ। विहीवार सरकार र जलविद्युत् आयोजनाका प्रमुख वित्तीय व्यवस्थापक विश्व बैंक र एसियाली विकास बैकबीच निर्माणको काम थाल्ने सहमति भएको हो। अर्थ मन्त्रालयमा भएको छलफलमा दुवै आयोजनाको वित्तीय व्यवस्थापन छिटो सकेर निर्माणको काम अघि बढाउने सहमति भएको छ।

विद्युत्को उच्च माग हुने हिउँदको ६ महिना दैनिक ६ घण्टा पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन गरिने माथिल्लो अरुण नेपालकै गेमचेन्जर आयोजना हो। सो आयोजनाबाट वार्षिक ४ अर्ब ५३ करोड युनिट ऊर्जा उत्पादन हुनेछ। उत्पादित विद्युत् ६ किलोमिटर ४ सय केभीको प्रसारण लाइनमार्फत् संखुवासभाको हाइटरामा नयाँ बन्ने सबस्टेसनमार्फत् राष्ट्रिय प्रसारण प्रणालीमा जोडिनेछ। रूम्बाघाटमा निर्माण हुने ६ सय २५ मेगावाटको दूधकोसी जलविद्युत् आयोजनालाई सरकारले राष्ट्रिय गौरवको आयोजनामा सामावेश गरेको छ।

आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन, विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन, वातवाणीय प्रभाव अध्ययन मूल्यांकनलायतका काम यसअघि नै सकिएका छन्। पहुँच मार्ग निर्माण र मूआब्जा विवरणको काम अन्तिम चरणमा छ। दुवै आयोजनाको अनुमानित लागतबारे प्राविधिक तहमा छलफल गर्ने बताइएको छ।

छलफलमा दुवै आयोजनाको पूर्वतयारीका लागि सम्पन्न गरिएका कामबारे

प्रस्तुति गरिएको थियो। संखुवासभाको भोटखोला गाउँपालिकामा निर्माण हुने १ हजार ६३ मेगावाटको अर्धजलासययुक्त माथिल्लो अरुणको विश्व बैंक र खोटाङ, ओखलढुंगा र सोलुखुम्बूको सिमानामा पर्ने दूधकोसी नदीस्थित रूम्बाघाटबाट निर्माण हुने ६ सय २५ मेगावाटको जलासययुक्त दूधकोसी जलविद्युत् आयोजनाको एसियाली विकास बैंक नेतृत्वको सहवित्तीयकरणमा अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्थाको सहवित्तीयकरण ऋण र स्वदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट गरी ७० प्रतिशत ऋण लगानी जुटाउनुका साथै ३० प्रतिशत स्वपूँजी (इक्विटी) बाट वित्तीय व्यवस्थापन गर्ने तयारी छ।

बैठकमा आयोजनास्थलमा जारी निर्माण पूर्वका तयारी कार्यबारे अवगत गराइएको थियो। आयोजना प्रबर्द्धक नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको सहायक कम्पनी माथिल्लो अरुण हाइड्रो-इलेक्ट्रिक लिमिटेडले आगामी सन् २०२६ को सुरुवात आयोजना निर्माण

थालिने बताएको छ। आयोजना निर्माणका लागि अनुमानित पाँच वर्षको समयसीमा तोकिएको छ। माथिल्लो अरुणको पूर्वतयार स्वरूप दुई किलोमिटर सुरुङ मार्ग र २१ किलोमिटर पहुँच मार्ग निर्माणको काम अघि बढेको छ। जग्गा प्राप्त र मूआब्जा वितरण करिव सकिएको छ।

छलफलमा अर्थमन्त्री बर्षमान पुन, ऊर्जामन्त्री शक्तिबहादुर बस्नेत, अर्थ मन्त्रालयका सचिव (राजस्व) डा. रामप्रसाद घिमिरे, ऊर्जासचिव सुशीलचन्द्र तिवारी, नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङ, विश्व बैंकका फारिस हजाद जर्भोस (भर्चुअल रूपमा) तथा एसियाली विकास बैंकका नेपाल निर्देशक अर्नाउड कार्जियोस सहभागी थिए। आयोजनाको वित्तीय व्यवस्थापन र आयोजना कार्यान्वयनको क्षमता अभिवृद्धिवारे विस्तृतमा छलफल भएको बताइएको छ।

ऊर्जा क्षेत्रमा नयाँ अध्याय घपिनेछ : अर्थमन्त्री

बैठकमा बोल्दै अर्थमन्त्री पुनले माथिल्लो अरुण र दूधकोसीजस्ता ठूला आयोजनाको निर्माणपछि नेपालको ऊर्जा क्षेत्रमा नयाँ अध्याय घपिने बताए। उनले आयोजना निर्माणको काममा हिलाइ गर्न नहुनेमा सरकार स्पष्ट रहेको उल्लेख गर्दै त्यसका लागि सहजीकरण गर्न तयार रहेको बताए।

उनले दुवै आयोजनाको तयारी राम्रोसँग भइरहेको भन्दै प्रमुख वित्तीय व्यवस्थापक विश्व बैंक र एसियाली विकास बैंकले सहवित्तीयकरण समन्वय गरिरहेको जानकारी पाउँदा खुसी लागेको उल्लेख गरे। मन्त्री पुनले दुई ठूला आयोजनाको निर्माणपछि नेपालको अरु ठूला आयोजना निर्माणका लागि क्षमता बृद्धि हुने विश्वास व्यक्त गरे। प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डको भारत भ्रमणका क्रममा १० हजार मेगावाट विद्युत् निर्यातसम्बन्धी सम्झौता गरेको तथा बंगलादेशलाई ४० मेगावाट विद्युत् दिन लागिएको भन्दै आन्तरिक मात्र नभई क्षेत्रीय बजारमा समेत नेपालको विद्युत्को माग रहेको उल्लेख गरे।

यस्तै ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्री बस्नेतले नेपालको जलविद्युत्मा लगानी गर्न विकास साझेदारहरूलाई आग्रह गरे। २९ हजार हजार मेगावाट क्षमताको सम्भाव्यता अध्ययन सकिएको भन्दै उनले पाइपलाइनमा रहेका आयोजनामा लगानी गर्नेबारे धारणा बनाउन विश्व बैंक र एसियाली विकास बैंकलाई आग्रह गरे।